

Saksbehandler
Herdis Øye

Deres dato
01.10.2019

Vår dato
02.12.2019

Telefon
932 42 663

Deres referanse

Vår referanse
19/508 - 4

Kulturdepartementet
Postboks 8030 Dep
0030 Oslo

Høring - NOU 2019:9 Fra kalveskinn til datasjø - Ny lov om samfunnsdokumentasjon og arkiver

Vi viser til høringsbrev og høringsnotat 1. juli 2019 om arkivlovutvalgets utredning NOU 2019: 9 Ny lov om samfunnsdokumentasjon og arkiver, med høringsfrist 2. desember. Direktoratet for økonomistyring (DFØ) har følgende kommentarer:

§1. Lovens formål

I § 1 fastsettes det at lovens formål er å sikre dokumentasjon om samfunnet, som særlig skal legge til rette for å ivareta seks konkrete forhold (bokstav a-f).

DFØ er positive til at kunnskapsgrunnlag trekkes frem som formål med loven. Å sikre dokumentasjon som skal kunne brukes til å utvikle kunnskap og legge til rette for vitenskapelig forskning er viktig for å kunne utvikle beslutningsgrunnlag i utredninger.

§ 6 Dokumentasjonsstrategi

I § 6 i forslag til ny lov stilles det krav til at virksomhetene skal ha en dokumentasjonsstrategi som ivaretar sju konkrete forhold (bokstav a–g).

Fra merknadene til lovutkastet s. 269 utdypes videre: «*Dokumentasjonen skal være egnet som styringsdokument for denne delen av internkontrollen. Innholdet og omfanget tilpasses virksomhetens risikoforhold. Dokumentasjonsforvaltningen må ses i sammenheng med ansvaret for informasjonssikkerhet, anskaffelser og personvern. Fordi dokumentasjonsforvaltning er integrert i de alminnelige internkontrollkravene, pålegger ikke lovutkastet uttrykkelig såkalt internkontrollplikt. Arbeidet med dokumentasjonsstrategien gir øverste ledelse mulighet til å evaluere, forbedre og kommunisere internkontrollen med dokumentasjonsforvaltningen.*»

Vi viser også til omtale i kapittel 9 «Dokumentasjonsstrategi» om innføring av krav til ledelsen om å fastsette en dokumentasjonsstrategi. Slik de innholdsmessige kravene i «dokumentstrategien»

beskrives fremgår det tydelig at dette er en del av internkontrollen og et tilhørende dokumenthierarki av styrende dokumenter.

DFØ er enig i at dokumentasjon er en viktig og integrert del av virksomhetens internkontroll og at dette er et lederansvar. Vi støtter derfor den innholdsmessige ambisjonen som ligger i lovforslaget. Imidlertid mener vi at begrepet «dokumentstrategi» bør utgå.

Vi foreslår alternativt at det stilles krav om at innholdet i § 6 (1) bokstav a-g skal innarbeides i de interne styringsdokumentene som omfatter virksomhetens generelle dokumentasjonsforvaltning.

Forslag til ny ordlyd:

«§ 6. Krav om oversikt over dokumentasjonsforvaltningen

(1) Virksomheter skal regelmessig oppdatere sine interne styringsdokumenter med en oversikt som inneholder:»

Begrunnelsen for vårt forslag hviler for det første på at begrepet «strategi» i «dokumentasjonsstrategi» ikke er enhetlig definert, brukt eller forstått.

Dersom loven stiller et krav om et spesifikt dokument som «dokumentasjonsstrategi», vil det derfor være en reell risiko for at oppmerksomheten rettes mot utformingen av selve «strategi»-dokumentet på bekostning av et ønsket fokus på dokumentets funksjon og innhold, jf. lovforslagets § 6 (1) bokstavene a-g.

For det andre er det fare for at det oppstår uklarheter med tanke på hvordan en «dokumentstrategi» relaterer seg til virksomhetens øvrige og etablerte dokumenter, eksempelvis andre retningslinjer og rutiner eller prosesskrav.

Det bør være tydelig for relevante brukere hvordan ulike interne styringsdokumenter forholder seg til hverandre. I et hierarki av ulike styrende dokumenter må også en eventuell dokumentasjonsstrategi plasseres, hvilket vi mener kan være utfordrende i praksis.

§11 Plikt til å dokumentere avgjørelser mv.

I §11 i forslag til ny lov pålegges det plikt til å dokumentere avgjørelser mv. 1) når en virksomhet treffer avgjørelse under utøvelse av offentlig myndighet, og 2) andre vesentlige forhold og avgjørelser som viser hvordan en virksomhet har utført sine oppgaver.

I kommentarene til §11 (1) bokstav d) står det at «*Virksomheten bør sørge for å ta vare på dokumentasjon som viser hvilke faktiske omstendigheter som har inngått i saksbehandlingen og som egner seg til å dokumentere den. (...) Bokstav d gir virksomhetene et relativt stort rom til å utøve et selvstendig skjønn om hva som skal tas vare på for å dokumentere saksbehandlingen, avgjørelsene og de sentrale prosessene og dermed gjøre dem etterprøvbare.*»

DFØ oppfatter at lovforslaget og kommentarene kan tolkes som at virksomhetene har plikt til å dokumentere beslutningsgrunnlag og utredninger som ligger til grunn for statlige tiltak som gjennomføres. Vi er positive til at det stilles tydeligere krav til dokumentering av forhåndsutredninger og beslutningsgrunnlag, og foreslår at dette fremgår enda tydeligere i ordlyden i lovforslaget. Vi viser i den forbindelse også til utredningsinstruksen, som har som formål å legge et godt grunnlag for beslutninger om statlige tiltak. Instruksen gjelder for utarbeiding av beslutningsgrunnlag for statlige tiltak som utføres i, eller på oppdrag for, statlige forvaltningsorganer.

Vennlig hilsen

Siri Bergerøy
avdelingsdirektør

Herdis Øye
seniorrådgiver

Brevet er elektronisk godkjent og sendes uten underskrift